

LA FIRA DE SANT ANDREU ALS NOSTRES DIES

De la Fira que ens parlava Marcel·lí Audivert en el seu escrit sobre principi de segle, ben poca cosa en queda avui. Amb tota seguretat, durant el segle XX –i si volem acotar més, durant els darrers vint-i-cinc o trenta anys– és quan s'han produït les majors transformacions en la nostra fira.

Com ja s'ha dit en els anteriors articles, el bestiar, un dels motors d'aquesta mostra, ha tingut una davallada molt important amb la introducció de la mecanització i de noves explotacions. Avui, els cavalls, les vaques... han desaparegut de la fira com a producte de venda i només queden com a protagonistes de concursos i exhibicions.



La Fira del Sant Andreu en els darrers anys

La Fira de Sant Andreu és avui, més que res, una mostra de maquinària agrícola, de vehicles, d'artesanía i molts altres productes, i, per sobre de tot, una exposició del sector comercial de Torroella de Montgrí i de la comarca. Aquesta és una nova proposta que ha arrelat ens els darrers dos o tres anys. És una aposta de futur; esperem que amb ella, o amb altres que puguin aparèixer en els pròxims anys, la Fira pugui commemorar molts altres centenaris.

El sector comercial

La Fira de Sant Andreu s'està acostant al seu 600 aniversari. D'ençà de la seva creació, ha estat una de les més importants de la comarca, tant en el vessant agrícola i ramader, com en el vessant comercial, i ha donat a la vila de Torroella de Montgrí el prestigi d'un centre comercial professional i de qualitat, on vénen a comprar els habitants de les poblacions veïnes. D'altra banda, actualment és l'única fira d'aquestes característiques a l'Empordà.

Als darrers anys, l'Associació de Comerciants de Torroella de Montgrí (ACTM) ha iniciat una tasca important de recuperació i potenciació de la presència comercial a la fira.

Des de l'ACTM entenem que hem de ser capaços de trobar altres atractius comercials i fer el que calgui perquè Torroella sigui un poble modern i dinàmic. La Fira de Sant Andreu ha de ser un dels aparadors dels nostres articles i productes per a tothom que ens visiti.

En les dues darreres edicions de la fira s'ha pogut comprovar que el sector comercial de Torroella de Montgrí és viu. No s'escapen a ningú les dificultats i els problemes que els temps actuals ens fan viure. Cal orientar adequadament i estratègicament el conjunt de les accions que els comerços necessiten per dur a terme, amb possibilitats d'èxit, tot el procés d'adaptació per tal d'assolir un nivell de competitivitat indispensable.

Des de l'ACTM intentarem que la fira comercial es consolidi; si és possible, hem de tenir sempre una mitjana de seixanta estands, per continuar assolint el nivell de participació actual. Un altre tema que caldrà anar estudiant és el de la durada de la fira i els dies de celebració. Ara per ara, és força impensable poder suportar el cost econòmic que comporta el muntatge de la carpa i els estands si la fira se celebra entre setmana; per tant, serà bo veure la possibilitat de traslladar la fira a un cap de setmana, el més proper a Sant Andreu.

Per últim, l'espai que ha d'ocupar la fira és, indiscutiblement i per tradició, el passeig de Catalunya. Ara bé, seria interessant intentar distribuir els expositors per sectors, d'acord amb els productes que es mostren.



El pavelló cobert amb els estands comercials en l'edició de 1992 de la Fira.

Actualitat i futur de la Fira

Celebrar el 6è centenari de la Fira de Sant Andreu és per als torroellencs un esdeveniment que ens omple d'orgull, i que molt poques poblacions poden compartir. Si mirem el Calendari de Fires Comercials d'àmbit local o intercomarcal que se celebren a Catalunya, podrem observar que de les 133 manifestacions firals que hi ha al nostre país, solament 9 o 10 poden compartir aquest mèrit.

Certament al llarg d'aquests 600 anys, la Fira ha passat etapes molt reeixides i d'altres d'estancament, però la constància dels torroellencs ha permès mantenir-la, tot adaptant-se als canvis en els processos productius que ha patit la nostra vila. La Fira de principi de segle, de la qual ens parlava en Marcel·lí Audivert, té ben poc a veure amb la fira de què gaudirem enguany.

No cal dir però, que fins fa ben pocs anys la tradició agrícola i ramadera de Torroella i dels pobles del Baix Ter era la protagonista principal. El comerç de Torroella vivia també aquesta manifestació amb una forta activitat en els establiments, i les parades de complements per a la persona i la llar reforçaven el poder d'atracció que tenia la Fira de Sant Andreu entre els participants habituals.

Darrerament, però, tot i que s'ha mantingut el caràcter agrícola ha estat l'Associació de Comerciants de Torroella de Montgrí qui ha entrat a formar part de la Comissió de la Fira i li ha donat un nou impuls.

Cal per tant, que sempre tinguem present que la Fira és un element viu que serveix per posar de manifest l'estructura social i econòmica de Torroella de Montgrí i les seves rodalies. Aquest procés d'adaptació constant no l'hem de perdre mai de vista, i per tant, la celebració d'aquest aniversari ens ha de servir per reflexionar sobre el paper que ha de tenir en el futur la Fira de Sant Andreu.

En primer lloc, hem de tenir present que la celebració d'una activitat d'aquest tipus no pot tenir cap sentit si no es compta amb la participació de la població local. No és l'Ajuntament l'únic responsable de la seva convocatòria. Probablement si fos així, Sant Andreu es convertiria en un dia més de festa, més o menys reeixit. És doncs indispensable impulsar la Comissió de la Fira com a òrgan de representació dels diferents col·lectius econòmics i socials.

En segon lloc, cal preveure quin paper tindrà en el futur una Fira com la de Torroella, davant les transformacions tan espectaculars que està patint l'estructura socio-econòmica del nostre país en aquest final de segle.

Les millores constants en els sistemes de comunicacions, l'aparició de noves tecnologies, els canvis en els hàbits dels nostres consumidors, el paper que ha de tenir l'agricultura en la nova política agrícola comú (PAC), fan que sovint sigui difícil preveure el sentit que pot tenir mantenir petites fires com la nostra.

Davant de tot això, hem de tenir present que Torroella de Montgrí per la seva situació estratègica, ha d'impulsar el paper de "petita capitalitat" amb vista als habitants i residents dels nostres pobles veïns. La Fira de Sant Andreu, així com el mercat dels dilluns, han tingut sempre un paper molt important com a punt de trobada i de relació entre veïns.

Així mateix, la concentració de serveis bàsics a Torroella com ara l'assistència sanitària, l'ensenyament, activitats culturals, la concentració i modernització del comerç tradicional i del sector de serveis, la promoció d'una imatge turística pròpia basada en la difusió del nostre patrimoni, l'organització d'actes culturals de relleu com ara l'activitat musical, i la promoció d'un petit teixit industrial han de ser les bases del creixement econòmic de Torroella.

La Fira de Sant Andreu ha de continuar essent una eina fonamental per a la promoció i difusió de totes aquestes activitats, a la qual no podem renunciar.